

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
«Правозахисна діяльність адвокатури в Україні»
(для бакалаврів)

Київ 2016

Підготовлено професором кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності Заросилом В.О.

Затверджено на засіданні кафедри управління безпекою, правоохоронної та антикорупційної діяльності (протокол № 4 від 17. 11. 16 р.)

Схвалено Вченою радою інституту права ім. Володимира Великого Міжрегіональної академії управління персоналом (протокол № 12/1 від 01.12. 16 р.)

Заросило В.О. Навчальна програма з дисципліни «Правозахисна діяльність адвокатури в Україні» (для бакалаврів). – К.: МАУП, 2016 – с.

Навчальна програма включає в себе пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни, питання для самоконтролю, теми рефератів і контрольних робіт та список літератури

Пояснювальна записка

В Україні на сучасному етапі стоїть питання про підвищення ролі державних органів у захисті прав і свобод громадян. У системі органів, які здійснюють правозахисну діяльність, особливе місце належить адвокатурі, яка є недержавною організацією, основним напрямом діяльності якої є правове забезпечення захисту прав і свобод людини, законних інтересів фізичних та юридичних осіб. Забезпечуючи охорону прав і свобод людини, адвокатура своєю діяльністю сприяє утворенню правової держави, і, по суті, гарантують правовий захист людини, що згідно з Конституцією України визнається найбільшою соціальною цінністю держави.

Фактично курс дисципліни «Правозахисна діяльність адвокатури в Україні» має загальну мету - ґрунтовне опанування теоретичних положень матеріального і процесуального законодавства, пов'язаного з адвокатською діяльністю, вивчення норм чинного законодавства, що регулює діяльність цих правових інститутів, правильне розуміння правової природи адвокатури, її завдань, функцій, принципів. При вивченні курсу дисципліни «Правозахисна діяльність адвокатури в Україні» особливу увагу слід приділити правовій природі адвокатури та її діяльності у сфері захисту прав громадян. На сучасному етапі розвитку суспільства адвокатура є єдиною недержавною структурою в системі правоохоронних органів, але більшість вчених відносять її до правозахисних органів. Це добровільне професійне громадське об'єднання. Адвокат за своєю правовою природою — вільна професія, звідси — громадський характер цього правозахисного інституту.

Для правильного розуміння завдань адвокатури, принципів, гарантій і організаційних форм адвокатської діяльності слід добре опанувати норми Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» прийнятого у 2012 році р., його значення щодо удосконалення діяльності адвокатури. Цим Законом на час його прийняття було суттєво розширено спектр професійних прав адвоката, вперше передбачено гарантії адвокатської діяльності, визначено таку форму організації адвокатської діяльності, як індивідуально (приватно) практикуючий адвокат.

Цей Закон докорінно змінив роль і місце адвокатури в суспільстві, закріпив підвалини діяльності цього правозахисного інституту як дійсно незалежного. Відповідність Закону світовим стандартам адвокатської професії дала можливість адвокатурі України увійти рівноправним партнером у світове адвокатське співтовариство.

Особлива увага у вивченні даної дисципліни звертається на опанування міжнародних нормативних актів, які закріплюють статус адвокатури як основного правозахисного органу в суспільстві

Після вивчення дисципліни «Правозахисна діяльність адвокатури в Україні» студенти повинні знати:

- основні напрями адвокатської діяльності у сфері захисту прав громадян ;
- орієнтуватися в системі правоохоронних органів
- основні напрями діяльності адвокатів в кримінальному процесі щодо захисту прав громадян ;
- систему участі адвокатів в кримінальному процесі на різних стадіях цього процесу;

- участь адвокатів в адміністративному та господарському процесах;
- основні гарантії діяльності адвокатів щодо захисту прав громадян;
- систему адвокатури в цілому та її правозахисні аспекти

Студенти після вивчення згаданої дисципліни повинні вміти:

- складати відповідні документи стосовно участі адвокатів в кримінальному процесі;
- готувати адвокатські запити з дотриманням всіх процесуальних правил в кримінальному процесі;
- використовувати законодавство для організації для організації захисту прав громадян;
- орієнтуватися в кримінальному процесі та вміти складати відповідні документи
-

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

дисципліни

«Правозахисна діяльність адвокатури в Україні»

№	Назва змістового модуля і теми
Змістовий модуль 1. Загальні положення щодо адвокатури України	
1	Адвокатура в Україні: правовий статус, завдання та принципи її діяльності на сучасному етапі
2	Організаційні форми адвокатської діяльності: законодавче врегулювання та практика, що склалась в Україні
3	Здійснення в Україні адвокатської діяльності адвокатом іноземної держави. Особливості статусу адвоката іноземної держави
4	Організаційні форми адвокатського самоврядування
5	Кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури
Змістовий модуль 2. Система роботи адвокатів у сфері захисту прав громадян	
6	Адвокатська діяльність в контексті концепції реформування кримінальної юстиції
7	Реформування правового статусу захисника відповідно до міжнародних стандартів
8	Удосконалення механізму реалізації права на захист: теорія та практика
9	Специфіка роботи адвоката у кримінальному процесі

10	Нормативні основи участі адвокатів у кримінальному процесі
11	Адвокат-захисник на досудовому слідстві
	Разом годин: 60

Зміст дисципліни
«Правозахисна діяльність адвокатури в Україні»

Змістовий модуль 1. Загальні положення щодо адвокатури України

Тема 1. Адвокатура в Україні: правовий статус, завдання та принципи її діяльності на сучасному етапі

Правовий статус адвокатури Завдання адвокатури Принципи діяльності адвокатури Реформування адвокатури на сучасному етапі в Україні Національні та міжнародні нормативні акти щодо правозахисної діяльності адвокатури Консультації адвокатів Адвокати у кримінальному провадженні та їх правозахисна роль Конфіденційність в роботі адвокатури

Література 2,3,4,5,8, 11,12,13,15,17,19

Тема 2. Організаційні форми адвокатської діяльності: законодавче врегулювання та практика, що склалась в Україні

Організаційні форми адвокатської діяльності Адвокатські бюро та адвокатське об'єднання

Види адвокатської діяльності в правозастосовчій практиці Консультації адвокатів Підготовка матеріалів для розгляду в судах Участь у судовому процесі Зупинення та припинення права на заняття адвокатською діяльністю

Література 1,5,6,7,8,9,11,15,16,17,18,19,21

Тема 3. Здійснення в Україні адвокатської діяльності адвокатом іноземної держави. Особливості статусу адвоката іноземної держави

Здійснення в Україні адвокатської діяльності адвокатом іноземної держави Особливості статусу адвоката іноземної держави Відповідальність адвоката іноземної держави. Поняття правових гарантій адвокатської діяльності Нормативні гарантії адвокатської діяльності Гарантії умови та гарантії засоби

Література 2,3,4,5,8, 11,12,13,15,17,19

Тема 4. Організаційні форми адвокатського самоврядування

Основні завдання адвокатського самоврядування. Принципи адвокатського самоврядування. Адвокатське самоврядування та правозахисна діяльність адвокатури. Конференція адвокатів регіону. Рада адвокатів регіону. Рада адвокатів України. З'їзд адвокатів України

Література 1,5,6,7,8,9,11,15,16,17,18,19,21

Тема 5. Кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури

Поняття, склад та порядок формування Кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатів. Повноваження Кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатів. Розгляд заяв про видачу свідоцтва на право заняття адвокатською діяльністю. Розгляд справ про дисциплінарну відповідальність адвоката та припинення адвокатської діяльності

Література 2,3,4,5,8, 11,12,13,15,17,19

Змістовий модуль 2. Система роботи адвокатів у сфері захисту прав громадян

Тема 6. Адвокатська діяльність в контексті концепції реформування кримінальної юстиції

Адвокатська діяльність в контексті Концепції реформування кримінальної юстиції.. Захисник і його процесуальне становище за Кримінальним процесуальним кодексом України. Залучення захисника до кримінального провадження. Загальні правила участі захисника у кримінальному провадженні.

Література 1,5,6,7,8,9,11,15,16,17,18,19,21

Тема 7. Реформування правового статусу захисника відповідно до міжнародних стандартів

Ведення Єдиного реєстру адвокатів. Участі адвокатів іноземних держав у здійсненні адвокатської діяльності на території України. Інститут адвокатури європейського зразка.

Література 2,3,4,5,8, 11,12,13,15,17,19

Тема 8. Удосконалення механізму реалізації права на захист: теорія та практика
Механізм забезпечення прав і свобод людини. Охорона прав адвокатів та клієнтів. Захист прав громадян Конституційні права громадян. Поновлення порушених прав

Література 1,5,6,7,8,9,11,15,16,17,18,19,21

Тема 9. Специфіка роботи адвоката у кримінальному процесі

Теоретичні аспекти регулювання статусу адвоката у кримінальному процесі. Поняття та статус адвоката у кримінальному процесі. Способи залучення адвоката як захисника до участі у справі. Адвокат як представник по потерпілого, цивільного позивача і цивільного відповідача. Права та обов'язки адвоката як представника потерпілого, цивільного позивача і цивільного відповідача. Особливості здійснення адвокатом окремих процесуальних дій. Використання адвокатом-захисником психологічних знань у кримінальному процесі

Література 2,3,4,5,8, 11,12,13,15,17,19

Тема 10. Нормативні основи участі адвокатів у кримінальному процесі

Обов'язки захисника . Залучення захисника. Обов'язкова участь захисника Відмова від захисника або його заміна

Література 1,5,6,7,8,9,11,15,16,17,18,19,21

Тема 11. Адвокат-захисник на досудовому слідстві

Участь адвоката на досудовому слідстві, його права та обов'язки. Випадки обов'язкової участі адвоката на досудовому слідстві. Відмова від адвоката та його заміна. Обставини, що виключають участь адвоката у справі. Відсторонення адвоката. Відмова адвоката від виконання своїх обов'язків по справі.

Література 2,3,4,5,8, 11,12,13,15,17,19

Питання для самоконтролю

1. Правовий статус адвокатури
2. Завдання адвокатури
3. Принципи діяльності адвокатури
4. Реформування адвокатури на сучасному етапі в Україні
5. Національні та міжнародні нормативні акти щодо правозахисної діяльності адвокатури
6. Консультації адвокатів
7. Адвокати у кримінальному провадженні та їх правозахисна роль
8. Конфіденційність в роботі адвокатури
9. Організаційні форми адвокатської діяльності
10. Адвокатські бюро та адвокатське об'єднання
11. Види адвокатської діяльності в правозастосовчій практиці
12. Консультації адвокатів
13. Підготовка матеріалів для розгляду в судах
14. Участь у судовому процесі
15. Зупинення та припинення права на заняття адвокатською діяльністю
16. Здійснення в Україні адвокатської діяльності адвокатом іноземної держави
17. Особливості статусу адвоката іноземної держави
18. Відповідальність адвоката іноземної держави.
19. Поняття правових гарантій адвокатської діяльності
20. Нормативні гарантії адвокатської діяльності
21. Гарантії умови та гарантії засоби
22. Основні завдання адвокатського самоврядування
23. Принципи адвокатського самоврядування
24. Адвокатське самоврядування та правозахисна діяльність адвокатури
25. Конференція адвокатів регіону
26. Рада адвокатів регіону
27. Рада адвокатів України
28. З'їзд адвокатів України

29. Поняття, склад та порядок формування Кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатів .
30. Повноваження Кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатів .
31. Розгляд заяв про видачу свідоцтва на право заняття адвокатською діяльністю.
32. Розгляд справ про дисциплінарну відповідальність адвоката та припинення адвокатської діяльності
33. Адвокатська діяльність в контексті Концепції реформування кримінальної юстиції.
34. Захисник і його процесуальне становище за Кримінальним процесуальним кодексом України.
35. Залучення захисника до кримінального провадження.
36. Загальні правила участі захисника у кримінальному провадженні.
37. Ведення Єдиного реєстру адвокатів.
38. Участі адвокатів іноземних держав у здійсненні адвокатської діяльності на території України.
39. Інститут адвокатури європейського зразка
40. Механізм забезпечення прав і свобод людини
41. Охорона прав
42. Захист прав
43. Конституційні права громадян
44. Поновлення порушених прав
45. Теоретичні аспекти регулювання статусу адвоката у кримінальному процесі
46. Поняття та статус адвоката у кримінальному процесі
47. Способи залучення адвоката як захисника до участі у справі
48. Адвокат як представник по потерпілого, цивільного позивача і цивільного відповідача
49. Права та обов'язки адвоката як представника потерпілого, цивільного позивача і цивільного відповідача
50. Особливості здійснення адвокатом окремих процесуальних дій
51. Використання адвокатом-захисником психологічних знань у кримінальному процесі
52. Обов'язки захисника .
53. Залучення захисника.
54. Обов'язкова участь захисника
55. Відмова від захисника або його заміна

56. Участь адвоката на досудовому слідстві, його права та обов'язки.
57. Випадки обов'язкової участі адвоката на досудовому слідстві.
58. Відмова від адвоката та його заміна.
59. Обставини, що виключають участь адвоката у справі.
60. Відсторонення адвоката.
61. Відмова адвоката від виконання своїх обов'язків по справі.

Теми рефератів

1. Захист прав громадян в роботі адвокатів
2. Основні завдання щодо захисту прав громадян в ході кримінального процесу
3. Захист прав громадян на попередньому слідстві
4. Завдання адвокатів на попередньому слідстві
5. Захист прав громадян в судовому процесі
6. Особливості здійснення адвокатом окремих процесуальних дій
7. Використання адвокатом-захисником психологічних знань у кримінальному процесі
8. Обов'язки захисника .
9. Залучення захисника.
10. Обов'язкова участь захисника
11. Відмова від захисника або його заміна
12. Адвокатська діяльність в контексті Концепції реформування кримінальної юстиції.
13. Захисник і його процесуальне становище за Кримінальним процесуальним кодексом України.
14. Залучення захисника до кримінального провадження.
15. Загальні правила участі захисника у кримінальному провадженні.
16. Теоретичні аспекти регулювання статусу адвоката у кримінальному процесі
17. Поняття та статус адвоката у кримінальному процесі
18. Способи залучення адвоката як захисника до участі у справі
19. Адвокат як представник по потерпілого, цивільного позивача і цивільного відповідача
20. Права та обов'язки адвоката як представника потерпілого, цивільного позивача і цивільного відповідача
21. Особливості здійснення адвокатом окремих процесуальних дій

Список літератури

Основна

1. Конституція України // Уряд. кур'єр. — 1996. — 13 лип.
2. Про судоустрій та статус суддів: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 41-42, № 43, № 44-45, ст.529)
3. Про деякі заходи щодо підвищення рівня роботи адвокатури: Указ Президента України від 30 вересня 1999 р. № 1240-99.
4. Закон України про адвокатуру та адвокатську діяльність : станом на 1 січ. 2014 р. : відповідає офіц. тексту. – Х. : Право, 2014. – 56 с.
5. Гаррис Р. Школа адвокатури. Руководство к ведению гражданских и уголовных дел / Р. Гаррис ; пер. с англ. П. Сергеич. – Изд. 2-е. – М. : Изд-во СГУ, 2010. – 349 с.
6. Данилов Е. П. Справочник адвоката: консультации, защита в суде, образы документов / Е. П. Данилов. – М. : Юрайт, 2012. – 726 с. – (Профессиональная практика).
7. Енциклопедичний довідник майбутнього адвоката : у 2 ч. / за заг. ред. С. Ф. Сафулько. – К. : Ін Юре, 2008. – Ч. 1–2.
8. Захист у кримінальному процесі за новим Кримінальним процесуальним кодексом України : практич. посіб. / упоряд.: Ю. І. Руснак. – К. : Центр учб. л-ри, 2013. – 352 с.
9. Зейкан Я. П. Адвокат: навички професії : практич. посіб. / Я. П. Зейкан. – 2-ге вид., стер. – К. : КНТ : Вид. Ліпкан О.С., 2011. – 788 с.
10. Зейкан Я. П. Адвокат: кримінальні справи : метод. поради : у 2 ч. / Я. П. Зейкан. – К. : Дакор, 2012. – 728 с.
11. Зейкан Я. П. Адвокат: цивільні справи : метод. поради / Я. П. Зейкан. – К. : Дакор : Світ книг, 2012. – 688 с.
12. Зейкан Я. П. Методика захисту в окремих категоріях кримінальних справ за КПК 2012 року / Я. П. Зейкан. – Х. : Коваленко О. В., 2013. – 376 с.
13. Зразки процесуальних документів : посібник : матеріали до складання кваліф. іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокат. діяльн. / за ред. С. О. Куринської. – 6-те вид., переробл. – К. : Прецедент, 2012. – 151 с.
14. Іванцова А. В. Організаційні форми діяльності адвокатури : монографія / А. В. Іванцова. – Х. : ФІНН, 2011. – 248 с.
15. Куринська С. О. Цивільні процесуальні документи : посібник / С. О. Куринська, Л. Л. Лазебний. – Вид. 3-тє, переробл. – К. : Прецедент, 2013. – 168 с.
16. Кухарук Ю. О. Відвід захисника від участі у кримінальній справі в кримінальному процесі України : монографія / Ю. О. Кухарук. – К. : Центр учб. л-ри, 2013. – 147 с.
17. Лапкін А. В. Організація судових та правоохоронних органів України у схемах : навч. посіб. / А. В. Лапкін. – Х. : Право, 2012. – 136 с.
18. Масюк В. Секреты практической юриспруденции / В. Масюк. – Харьков : Право, 2012. – 232 с.
19. Організація судових та правоохоронних органів : підручник / Нац. юрид. академія України ім. Ярослава Мудрого ; за ред.: І. Є. Марочкін. – Х. : Право, 2013. – 448 с.
20. Синеокий О. В. Адвокатура как институт правовой помощи и защиты: новый курс адвокатского права и адвокатской криминалистики : учеб. пособие / О. В. Синеокий. – Изд. 2-е, испр. и доп. – Харьков : Право, 2012. – 520 с.

21. Яновська О. Г. Кримінальне провадження: процесуальні документи захисту : посібник / О. Г. Яновська, Л. Л. Лазебний. – К. : Прецедент, 2013. – 160 с. – (Бібліотека журналу "Адвокат").
22. Андрійцьо В. Д. Судове доказування як розумово-процесуальна діяльність у цивільному судочинстві / В. Д. Андрійцьо // *Адвокат*. – 2013. – № 7. – С. 13–15.
23. Атамасов А. В. Порядок надання безоплатної правової допомоги адвокатами згідно Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" / А. В. Атамасов // *Часопис Київського університету права*. – 2013. – № 1. – С. 376–380.
24. Біленко Б. Новели в процесуально-правовому статусі захисника згідно з новим КПК України / Б. Біленко // *Юридичний журнал*. – 2012. – № 9. – С. 77.
25. Бойкова М. А. Роль адвоката у вирішенні питань, пов'язаних з цивільним позовом у кримінальному судочинстві / М. А. Бойкова // *Бюлетень Міністерства юстиції України*. – 2013. – № 10. – С. 170–176.
26. Бойкова М. Процесуальні гарантії використання адвокатом спеціальних знань у кримінальному судочинстві / М. Бойкова // *Віче*. – 2013. – № 18. – С. 10–12.
27. Гевадзе Т. Доказувальна діяльність адвоката-представника як форма реалізації правової позиції по господарській справі / Т. Гевадзе // *Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Юридичні науки*. – 2013. – Вип. 95. – С. 72–74.
28. Геведзе Т. Л. Особливості повноважень адвоката із захисту прав, свобод та законних інтересів учасників господарських відносин у господарському процесі / Т. Л. Геведзе // *Адвокат*. – 2013. – № 9. – С. 36–40.
29. Гошовська Т. В. Роль адвокатури при здійсненні захисту у кримінальній справі: позитивний прояв судово-правового реформування / Т. В. Гошовська, Н. Л. Дроздович // *Вісник Верховного Суду України*. – 2012. – № 9. – С. 28–34.
30. Іваницький С. О. Адвокат у кримінальному провадженні на підставі угоди / С. О. Іваницький // *Адвокат*. – 2013. – № 10. – С. 26–29.
31. Книгін К. Г. Суб'єкти договору надання правових послуг адвокатом / К. Г. Книгін // *Актуальні проблеми держави і права*. – О., 2012. – Вип. 66. – С. 200–208.
32. Компанейцев С. Особистість адвоката: деонтологічний підхід / С. Компанейцев // *Підприємництво, господарство і право*. – 2013. – № 3. – С. 135–137.
33. Компанейцев С. Професійний обов'язок як структурний елемент деонтологічних засад діяльності адвоката / С. Компанейцев // *Підприємництво, господарство і право*. – 2012. – № 6. – С. 115–118.
34. Коч О. Особливості трансдержавної діяльності адвокатури / О. Коч // *Юридичний журнал*. – 2013. – № 3. – С. 123–126.
35. Кучер Т. М. Застосування логічних моделей доведення адвокатами у цивільному судочинстві України / Т. М. Кучер // *Часопис Київського університету права*. – 2012. – № 4. – С. 175–179.
36. Лахтіонова Р. Організаційно-правові форми здійснення адвокатської діяльності / Р. Лахтіонова // *Адвокатське бюро*. – 2013. – № 1. – С. 16–20.
37. Ляш А. О. Захисник як суб'єкт доказування в судових стадіях кримінального процесу / А. О. Ляш, В. С. Благодир // *Адвокат*. – 2012. – № 10. – С. 19–21.
38. Матвеев П. Порівняльний аналіз Правил адвокатської етики / П. Матвеев // *Юридичний журнал*. – 2013. – № 3. – С. 120–122.

39. Матвеев П. Історія адвокатури. Правовий статус адвокатури, адвокатська діяльність / П. Матвеев // *Юридичний журнал*. – 2013. – № 1. – С. 114–132.
40. Одинцова І. М. Право на захист на досудовому розслідуванні за новим КПК України / І. М. Одинцова // *Право і суспільство*. – 2013. – № 2. – С. 207–211.
41. Основні положення про роль адвокатів : прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам у серпні 1990 р. // *Право України*. – 2012. – № 7. – С. 246–249.
42. Панкратова М. Е. Возникновение института адвокатуры из патроната Древнего Рима / М. Е. Панкратова, С. А. Соловьев // *Современное право*. – 2012. – № 10. – С. 139–142.
43. Попелюшко В. О. Оскарження захисником рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування та прокурора / В. О. Попелюшко // *Адвокат*. – 2012. – № 10. – С. 12–15.
44. Правила адвокатської етики // *Юридичний журнал*. – 2013. – № 2. – С. 119–136.
45. Рагулин А. В. Понятие и система института профессиональных прав адвоката-защитника / А. В. Рагулин // *Государство и право*. – 2013. – № 11. – С. 81–85.
46. Ромовська З. В. Суд і адвокат: проблеми співпраці / З. В. Ромовська // *Адвокат*. – 2013. – № 1. – С. 6–9.
47. Святоцька В. О. Всесвітні міжнародно-правові стандарти організації та діяльності адвокатури: український вимір / В. О. Святоцька // *Право України*. – 2012. – № 7. – С. 250–256.
48. Шипілова Ю. Адвокатський запит: проблеми теорії та практики / Ю. Шипілова // *Адвокатське бюро*. – 2013. – № 1. – С. 32–35.
49. Яновська О. Г. Процесуальні форми протестної діяльності адвоката в кримінальному провадженні / О. Г. Яновська // *Право України*. – 2013. – № 11. – С. 165–172.

Додаткова

1. Комаров В. В., Баранкова В. В. Нотаріат і нотаріальний процес: Посіб. для студ. вищ. навч. закл. — Харків: Консум, 1999.
2. *Правила* адвокатської етики / Вища кваліфікаційна комісія адвокатури при Кабінеті Міністрів України, Спілка адвокатів України, Ін-т адвокатури при Київському університеті ім. Тараса Шевченка. — К., 1995.
3. *Право людини на правосуддя (Судове право України):* Навч. посіб. — К.: МАУП, 2003.
4. Святоцький О. Д., Медведчук В. В. Адвокатура. Історія і сучасність. — К.: Ін Юре, 1997.
5. Семаков Г. С., Кондракова С. П. Нотаріат в Україні: Курс лекцій. — К.: МАУП, 2001.
6. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: Навч. посіб. — К.: Юрінком Інтер, 2002.
7. Шевчук П. І. Апеляційне та касаційне оскарження судових рішень: Наук.-практ. комент. — К.: МАУП - 2015